

Γράφουν ο Γρηγόρης Χρονόπουλος και ο Γιώργος Χατζηβασίλης

ΓΙΑ ΝΑ ΜΗΝ ΞΕΧΝΟΥΝ ΟΙ ΠΑΛΙΟΙ ΚΑΙ ΝΑ ΜΑΘΑΙΝΟΥΝ ΟΙ ΝΕΟΙ...

Ένας φίλος ήρθε από τα παλιά φορτωμένος με χιλιάδες αναμνήσεις

Γιώργο, γιέ σου.

Για το θέατρο λέγαμε την άλλη φορά και θυμήθηκα πόσα έχει δημιουργήσει η παροικία μας, σε περασμένα χρόνια. Ο Έλληνας αγαπάει το θέατρο και ακόμα στα πρώτα, θα έλεγα για τον Ελληνισμό, χρόνια σε κείνη την στενή και πρωτοποριακή παροικία του '20 και '30 είχε θεατρικές εκδηλώσεις.

Ξέρεις ότι ο Γιώργος Παϊζης, που έφτασε εδώ το 1916, ανέβασε το 1928 θέατρο! Φαντάζεσαι την παροικία εκείνου του καιρού; Και δεν ήταν μόνο ο Παϊζης, ήταν και άνθρωποι με γνώσεις και ανυψώσεις και ενθουσιασμό. Ο Παϊζης ήταν μια εξαίρεση, καλλιτέχνης ανεγνωρισμένος θα έλεγα, αφού και στο αυστραλιανό θέατρο εφοίτησε και στον κινηματογράφο και στο λογοτεχνικό γράψιμο τιμήθηκε σε αυστραλιανό διαγωνισμό. Είναι γνωστή η περίπτωση του που δε τον κάλεσαν να πάρει το βραβείο, του το έστειλαν στο σπίτι. Μισοξενία, ρατσισμός ή White Australia; Το καθεστώς, η αντίληψη, η πολιτική του καιρού;

Για θέατρο, όμως, είπαμε και καλλιτεχνικές εκδηλώσεις. Και έχουν γίνει τόσα πολλά που δεν έχουν καταγραφεί και θα έπρεπε. Δεν ξέρω, θα υπάρχουν στις εφημερίδες του καιρού αναφορές, κάπου θα έπρεπε να έχουν καταχωρηθεί συγκεντρωμένα. Είναι η ιστορία της παροικίας, η ουσιαστική πολιτισμική ιστορία, πέρα από καυγάδες και διαφορές. Πολιτικές, τοπικιστικές, ατομικές. Εμείς προλαβαμε από το 1950 και μετά και όχι όλοι. Υπήρχε ένα Ολύμπικ Κλάμπ, που έκανε και θέατρο και άλλες εκδηλώσεις. Εκεί ο Ιάσων ο Φίλιππος, ο Μιχάλης Κόντος και άλλοι, γέροι τώρα. Μετά ήταν ο Μαντουρίδης, ο Άτλας, που είχε ανεβάσει επιτυχίες. Εκεί έπαιζε και ο Τάκης ο Καλδής και η γυναίκα του, η Χαρίκλεια, εκεί είχε λάβει μέρος σε πολλές παραστάσεις και ο Πέτρος ο Πρίντζης. Μετά συνεργάστηκε με τον άλλο Πέτρο, τον Κατσιμπούμπα, το Μιχάλη τον Γαρυφαλάκη, το Στράτο της «Μέλισσας» και τη γυναίκα του, τη Γιάννα Μαυράκη και πολλούς άλλους οι οποίοι με σκηνοθέτη τον Νίκο Χριστόπουλο, δημιούργησαν ένα σοβαρό συγκρότημα που έδωσε πολλά.

Ήταν και ο Άγγελος Καλύβας, ήταν πολλά θεατρικά συγκροτήματα που έχουν προσφέρει πολλή ψυχαγωγία και γνώση και συγκίνηση στην παροικία. Τα θυμάμαι και λέω πόσα

άλλα που ξεχνάω ή δεν πρόλαβα, δεν είδα. Γιατί ήταν και οι Έλληνες φοιτητές που έχουν δώσει θεατρο μαζί με άλλες εκδηλώσεις.

Είναι και η Μαρία Φαλέτα που και τώρα προσπαθεί στο Κολλέγιο του Αγίου Σπυρίδωνα να γαλουχίσει τους μαθητές στο θέατρο. Είναι και το σχολείο του Μπέλμορ, που με την καθοδήγηση της Μαρίας Αυγουστίνου, δασκάλας εκεί για χρόνια, έδωσε ωραίες σχολικές και θρησκευτικές παραστάσεις. Πάλι όμως κάτι θα μου ξέφυγε και αυτά είναι ιστορία, που πρέπει να καταγραφεί και να μείνει. Γιατί γράψαμε και γράφουμε κι εμείς ιστορία, πολλές σελίδες στην ιστορία του Ελληνισμού της Διασποράς.

Ε Μ Π Ε Ι Ρ Ι Α

Μήν την κοιτάς
με λύπη την πορεία σου.
Τα χρόνια που 'φυγαν,
τη Δύση που πηγαίνεις.

Την έζησες, την έγραψες, τη χάρηκες.
Με ιριδισμούς, με συννεφίες
μ' απολαβές και προσφορές
με μπόρες και με πλιοχαρές

Και με χαμούς
Και φτερουγίσματα.
Την εμπειρία σκέψου,
τη μεγάλη σου σοδειά,
αυτή η αμοιβή σου, συλλογίσου το.

Τα υλικά και τα τρανά
δεν λογαριάζονται.
Όχι, μην την κοιτάς
με λύπη την πορεία σου.

Κι αν είν' να κλάψεις μη σταθείς
Στη νιότη, στην ακμή, στις περιπέτειες.

Τα όνειρα να κλάψεις
που δεν έρχονται,
Τα όνειρα, τους πόθους
που σ' αρνήθηκαν.

Γρηγόρης.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Γιέ σου κι' εσένα Γρηγόρη,
Το ποίημά σου και σήμερα «είναι

όλα τα λεφτά» όπως λένε οι νεοέλληνες, να δίνεις με πέντε στίχους την ουσία της ζωής, το απόσταγμα για «τα χρόνια που 'φυγαν, τη δύση που πηγαίνεις». Γιατί να κλαίς τα όνειρα που δεν έρχονται, αφού χάρηκες τη μεγάλη σου σοδειά; Προχθές με επισκέφθηκαν τα παιδιά και τα εγγόνια και στο σπίτι μου έγινε πανηγύρι με αγκαλιές, φιλιές, γέλια και τον παππού να καμαρώνει. Αυτή είναι η σοδειά μου η ανεκτίμητη. Όταν σπείρεις αγάπη, αγάπη θα θερίσεις και εμείς σαν ομογένεια στην Αυστραλία που σπείραμε τόνους αγάπης, απολαμβάνουμε τώρα τους καρπούς της, σαν οικογένεια και σαν μειονότητα. Όχι πως δεν αντιμετωπίσαμε μπόρες και καταιγίδες, όχι πως δεν υποφέραμε, όχι πως δεν μάς αρνήθηκαν όνειρα και πόθοι, όμως τα παλαίψαμε και κερδίσαμε.

Χαίρουμαι που επανέρχεσαι στο παροικιακό θέατρο και θαυμάζω τη μνήμη σου, που κεντρίζει και τη δική μου τη τεμπέλα. Τον Παϊζην είχα γνωρίζω πριν από δεκαετίες όταν εργαζόμουν στην Ελίζαμπεθ Στριπ και δεν γνώριζα την ιστορία του γιατί ήταν ένας σεμνός και λιγομίλητος άνθρωπος, αντίθετα με τον μπάμπια Γιάννη Φακή που πολύ συμπαθούσα γιατί μου έκανε μαθήματα ζωής. Ο Τάκης Καλδής είχε διακριθεί στον Καλό Στρατιώτη Σβέικ, αλλά όταν είχε κέφια μπορούσε να σου φτιάξει καινούργιο σουκόπι που λένε με το χιούμορ του, όπως και ο αμιμητός Πέτρος Πρίντζης. Ανέφερες τη Γιάννα Μαυράκη, που αθόρυβα υπηρέτησε πιστά το θέατρο πολλά χρόνια και με βοήθησε να καταγράψω στον «Κόσμο» την προετοιμασία μιας θεατρικής παράστασης με πρωταγωνιστή τον Πρίντζην και σκηνοθέτη τον Μιχάλη Γαρυφαλάκη.

Πολλοί πηγαίνουν στο θέατρο, γελούν ή κλαίνε, χειροκροτούν τους ηθοποιούς χωρίς να γνωρίζουν,

όμως, την τεράστια ομαδική προσπάθεια με τις ατέλειωτες πρόβες μήνες ολόκληρους, τις διαφωνίες και τις αγωνίες, ακόμη και δάκρυα, τις αμφιβολίες και το άγχος όσο πλησιάζει η πρεμιέρα, χωρίς να υπολογίσουμε το οικονομικό κόστος, αφού πρόκειται για ερασιτέχνες. Ούτε είναι μόνο οι ηθοποιοί που πρωταγωνιστούν, γιατί στο παρασκήνιο βρίσκονται οι άνθρωποι που θα φτιάξουν τα σκηνικά, που θα χειριστούν τα ηχητικά και τον φωτισμό, που θα διαφημίσουν το έργο και θα πωλήσουν τα εισιτήρια. Αυτή η αφοσίωση στο θέατρο είναι συγκλονιστική και την έζησα από την πρώτη ανάγνωση του έργου και τις πρόβες μέχρι την πρεμιέρα από τα παρασκήνια.

Δεν είναι παράξενο, λοιπόν, που πολλοί ηθοποιοί και συγκροτήματα δεν άντεξαν, αλλά είναι να μη θαυμάζεις τον Σταύρο Οικονομίδη και την Μέλπω Παπαδοπούλου να συνεχίζουν με άξιους συνεργάτες την προσφορά τους; Εκείνο που με ανησυχεί δεν είναι η έλλειψη ταλέντων γιατί η παροικία μας γεννάει καλούς ηθοποιούς, αλλά αν θα αντέξουν τη διαδρομή. Εβλεπα στο Μαντουρίδειο προχθές τα νέα και καλά ταλέντα και σκεπτόμουν αν θα συνεχίσουν, γιατί θέατρο δεν είναι μόνο το χειροκρότημα του θεατή. Θέατρο είναι οι ατέλειωτες πρόβες χωρίς χειροκρότημα, χωρίς ανταμοιβή.

Ανέφερες και τον Άγγελο Καλύβα που πρόσφερε πολλά σε κόπο και χρήματα για το θέατρο και διερωτώμαι αν τον τιμήσαμε ποτέ, ή αν πρέπει να τιμήσουμε και άλλους από αυτούς που αναφέρεις. Όπως την Μαρία Φαλέτα ή την Μαρίκα Αυγουστίνου και τη Γιάννα Μαυράκη, όχι για να χαρούν οι ίδιες την αναγνώριση, αλλά για να δείξουμε στους νέους και τις νέες μας πως η προσφορά τους δεν θα περάσει απαρατήρητη.

